

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ неперервної освіти і туризму

Іван ГРИЦЕНКО

“09” червня 2023 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри готельно-ресторанної
справи та туризму

Протокол № 12 від “31” травня 2023 р.

Завідувач кафедри

Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Туризм» підготовки
здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти за спеціальністю 242
«Туризм і рекреація»

Ірина КУДІНОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ»

спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

освітня програма «Туризм»

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробники: д.е.н., проф. Михайліченко Г.І.

к.держ.упр., доц. Кравцов С.С.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни
Організація туризму
(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр (бакалавр, магістр)	
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»	
Напрямок підготовки	(шифр і назва)	
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація» (шифр і назва)	
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	330	
Кількість кредитів ECTS	11	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	так	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	-
Семестр	7	-
Лекційні заняття	120 год.	-
Практичні, семінарські заняття	120 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	6 год. 1к 2 сем. 4 год. 2 к. 3 сем. 4 год. 2 к. 4 сем. 2 год. 3 к. 5 сем.	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Організація туризму» є надання фундаментальних теоретичних знань і набуття практичних навичок з питань організації туристичної діяльності, формування й забезпечення програм туристичних подорожей.

Завданням вивчення дисципліни «Організація туризму» є надання студентам ґрунтовних знань в сфері забезпечення функціонування туристичного ринку, організації подорожей та їх програмного забезпечення, організації збуту туристичних послуг; умови здійснення туристичної діяльності; організації туроператорського, турагентського бізнесу; виконання туристичних формальностей; організації транспортних перевезень та турів; забезпечення безпеки туристичних подорожей.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення та методи ринкових трансформацій в сфері туризму, етапи формування туристичного продукту та виконання туристичних формальностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти **компетентностями:**

загальними:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

фаховими:

СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних формальних обставинах

- СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- СК25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку
- СК26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу
- СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
- СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
- СК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

Програмні результати навчання:

- ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
- ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
- ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
- ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

1. Програма навчальної дисципліни «Організація туризму»

Модуль «Основи туризмознавства»

Тема 1. Туризм як соціо-культурний феномен сучасності та його роль в світовій економіці

Туризм – масове явище ХХІ століття. Чинники, які сприяли перетворенню туризму на масовий феномен. Туристифікація. Гостинність. Вплив глобальних чинників на зміни кількості туристичних подорожей в світі. Туризм як напрямок розвитку суспільства.

Сила туризму: як витрати туристів підтримують економіку. Вплив туризму на економіку країни. «Невидимий імпорт» в туризмі. Ефект мультиплікатора в туризмі. актив платіжного балансу за статтею «Туризм» згідно з рекомендаціями Міжнародного валютного фонду. Вплив туризму на імідж країни.

Значення туризму у процесі розвитку суспільства. Функції туризму: Рекреаційно-оздоровча, Пізнавальна, Виховна, Соціальна, . Соціально-комунікативна, Політична. Негативні наслідки від розвитку туризму

Чинники та умови розвитку туризму. Визначення факторів розвитку туризму. Туристичні ресурси. Склад туристичних ресурсів. Фактори розвитку туризму: статичні, динамічні. Туристичний простір. Забезпечення туризму: наукове, організаційне, інфраструктурне, технологічне, нормативно-правове, екологічне, інформаційне.

Тема 2. Основні поняття туризму. Туристичний сленг.

Туризм як діяльність відвідувачів. Ознаки поняття «туризм». Характеристика звичайного середовища. Туризм як сфера господарства. Туризм згідно з Національним класифікатором видів економічної діяльності.

Закон України «Про туризм» – основний документ професіоналу турбізнесу.

Туристична статистика. Мандрівники, відвідувачі, туристи. Джерела статистичної інформації у сфері туризму.

Туристичний сленг: спеціальна термінологія в туризмі.

Тема 3. Туристична мотивація

Туристична мотивація. Туристичний інтерес. Туристичні потреби в контексті загальних потреб. Детермінанти туристичної мотивації. Фактори впливу на мотивацію туристів.

Класифікація мотивів подорожей.

Визначення типу туриста як один з кроків роботи з ним. Психографічна модель Стенлі Плога. Психографічна модель Когена. Класифікація туристів залежно від активності під час відпочинку. Класифікація туристів залежно від стилю життя.

Тема 4. Класифікація туризму

Розподіл видів туризму залежно від критеріїв. Ознаки класифікації видів туризму. Види туризму за організаційними формами. М'який та жорсткий туризм. Туризм спеціального інтересу. Класифікація активних форм туризму.

Класифікація видів туризму за метою подорожей: Дозвілля, рекреація й відпочинок; VRF-туризм, ділові й професійні цілі; лікування, відвідування курортів і клінік; релігійні цілі та паломництво; шопінг; транзит; інші.

Сталий розвиток туризму – орієнтир для інших видів туризму. Задачі сталого туризму. Пріоритетні цілі сталого розвитку туризму за ЮНВТО. Ключові області розвитку сталого туризму.

Систематизація видів турів та їх характеристика. Класифікація турів за схемою маршруту. Тури «Каскад». Види турів за класом обслуговування. Тури на замовлення. Пакетні тури. 3S та 3E тури.

Тема 5. Історія туризму

Періоди розвитку туризму. Спонукальні мотиви подорожей перших подорожей. Історія розвитку туризму в Давньому світі. Розвиток туризму в Середньовіччі. Епоха Grand Tour. Подорожі в Age of Discovery.

Формування туристичної індустрії. Формування туристичної галузі. Туризм на стадії монополізації.

Перші туристичні організації України. Початок туристичної справи в Росії та Україні.

Розвиток туризму в СРСР у 20-60-ті роки ХХ сторіччя. Загальна характеристика стану туристичної індустрії СРСР в 70-80-ті роки ХХ ст.

Тема 6. Туристична система

Характеристика поняття «туристична система». Економічна сутність туризму. Основні поняття туристичної системи. Структура туристичної системи. Модель системи туризму (за Ткаченко Т.І.)

Поняття туристичної індустрії та характеристика її складових. Зв'язки між туріндустрією, індустрією гостинності та індустрією подорожей. Структура туристичної індустрії. Структура індустрії гостинності. Тайм-шер. Економіка спільної участі. Міжнародні шерингові Інтернет-платформи, що пов'язані з туризмом.

Туроператори та турагенти як основні гравці туристичного бізнесу. Відмінності туроператора від турагента. Прямі та репрезентативні форми. Технологія взаємодії туроператора з турагентом.

Туристичний ринок. Туристичний кругообіг. Структура взаємодії суб'єктів на ринку туристичних послуг. Схема функціонування туристичного ринку.

Тема 7. Індустрія розваг в контексті розвитку туристичної індустрії

Сутність та структура індустрії розваг. Фактори, що впливають на вибір засобів задоволення потреби в розвазі Ієрєрахія індустрії розваг. Сфера розваг в контексті креативних індустрій. Система розваг. Структура індустрії розваг. Особливості попиту на розваги. Форми взаємодії сфери розваг з іншими сферами діяльності.

Тематичні парки. Групування тематичних парків світу. Критерії оцінки сучасних парків розваг.

Тема 8. Туристичний продукт. Вимоги до турпродукту в економіці вражень

Туристичний продукт: сутність, складові, вимоги. Поняття туристичного продукту. Різні аспекти щодо визначення туристичного продукту. Туристичний пакет. Тур та турпродукт. Структура туристичного продукту. Рівні туристичного продукту. Види туристичних послуг. Характерні та супутні туристичні послуги. Якість турпродукту.

Властивості туристичних послуг. Відмінності туристичних послуг. Сезонність. Відмінність туристичного продукту від туристичної послуги. Неузгодженості в туристичній діяльності.

Основні правила складання програми туру. Поради щодо формування туристичного продукту.

Формування ціни туру. Нетто та брутто-ціна.

Економіка вражень – вікно можливостей для професіоналів туризму. Складові поняття «experience». Причини появи та зростання економіки вражень. Принципи економіки вражень. Споживчий попит в економіці вражень. Приклади "4P" щодо створення «досвіду». Приклади реалізації економіки вражень в туризмі.

Тема 9. Світова туристична політика

Світова туристична політика – організаційна рамка туризму. Рівні туристичної політики. Інструменти регулювання туристичної діяльності. Структура міжнародних туристичних організацій.

Формування міжнародних угод в сфері туризму.

Міжнародні організації, що сприяють туризму.

UNWTO.

Міжнародні туристичні організації.

Тема 10. Національна туристична політика

Сутність, задачі та форми організації національної туристичної політики. Моделі державного регулювання розвитку туристичної діяльності.

Національна туристична адміністрація (NTA) в Україні.

DMO (Організації з менеджменту дестинації) – локомотиви розвитку туризму в дестинації.

Роль місцевих органів влади в розвитку туризму.

Тема 11. Механізм державного регулювання туризму

Сутність державного механізму регулювання туризму. Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Соціальний механізм регулювання. Економічний механізм регулювання. Екологічний механізм регулювання.

Спрощення туристичних формальностей. Туристичні формальності. Паспортно-візові, митно-валютні та санітарно-епідеміологічні формальності.

Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності. Фінансове забезпечення відповідальності туроператора та турагента.

Сертифікація та стандартизація в туризмі.

Транскордонне співробітництво в туризмі. Єврорегіон.

Публічно-приватне партнерство в туризмі. Основні ознаки державно-приватного партнерства. основні моделі організації державно-приватного партнерства у сфері туризму. Приклади реалізації механізму публічно-приватне партнерства. в Україні

Тема 12. Етика туризму

Поняття етики туризму. Етичний вимір туризму. Етичний туризм. Правові та морально-етичні аспекти туризму. Соціальне і природне середовище у туризмі як моральна проблема

Глобальний етичний кодекс туризму. Права та обов'язки туристів.

Права та обов'язки професіоналів туризму.

Етична складова у формуванні професійної компетентності фахівців сфери туризму. Вимоги до професіоналів сфери туризму.

Тема 13. Інтеграція та глобалізація туристичного бізнесу

Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі. Фактори глобалізації світового господарства.

Форми інтеграції підприємств сфери туризму. Моделі інтеграції. Холдингові компанії. Консорціуми. Стратегічні альянси.

Формування та роль ТНК в туризмі.

Туристичний кластер. Поняття туристичного кластеру. Основні переваги від створення туристичного кластеру. Передумови створення кластерів. Приклади туристичних кластерів в Україні. Сектори туристичного кластеру.

Тема 14. Сучасні тренди та перспективи розвитку туризму

Сучасні тренди розвитку туризму в світі. Тренди розвитку туризму в 2023 році: bleisure travel, mobile booking, персоналізація, transformative travel, staycation, multi-generational travel. Тренди 2020-х років: інстатуризм, мікроподорожі, ДНК тури, second city travel. Тенденції розвитку туристичного ринку в Україні.

Проблем розвитку туристичного ринку України. Перспективи розвитку туризму в Україні.

Тренди сфери гостинності: Pre-Booking VR, Sustainable Stays.

3. Структура навчальної дисципліни

Модуль «Основи туризмознавства»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основи туризмознавства												
Тема 1. Туризм як соціо-культурний феномен сучасності та його роль в світовій економіці	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Основні поняття туризму. Туристичний сленг.	10	2	2			6						
Тема 3. Туристична мотивація	10	2	2			6						
Тема 4. Оцінка рекреаційного потенціалу території.	10	2	2			6						
Тема 5. Історія туризму	10	2	2			6						
Тема 6. Туристична система	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Індустрія розваг в контексті розвитку туристичної індустрії	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Туристичний продукт. Вимоги до турпродукту в економіці вражень	20	4	4			12						
Тема 9. Світова туристична політика	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Національна туристична політика	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Механізм державного регулювання туризму	10	2	2			6						
Тема 12. Етика туризму	10	2	2			6						

Тема 13. Інтеграція та глобалізація туристичного бізнесу	10	2	2			6						
Тема 14. Сучасні тренди та перспективи розвитку туризму	10	2	2			6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	70	14	14			42						
Усього годин	150	30	30			90						

5. Теми практичних (семінарських) занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Туризм як соціо-культурний феномен сучасності та його роль в світовій економіці	2
Тема 2. Основні поняття туризму. Туристичний сленг.	2
Тема 3. Туристична мотивація	2
Тема 4. Оцінка рекреаційного потенціалу території.	2
Тема 5. Історія туризму	2
Тема 6. Туристична система	2
Тема 7. Індустрія розваг в контексті розвитку туристичної індустрії	2
Тема 8. Туристичний продукт. Вимоги до турпродукту в економіці вражень	4
Тема 9. Світова туристична політика	2
Тема 10. Національна туристична політика	2
Тема 11. Механізм державного регулювання туризму	2
Тема 12. Етика туризму	2
Тема 13. Інтеграція та глобалізація туристичного бізнесу	2
Тема 14. Сучасні тренди та перспективи розвитку туризму	2

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Туризм як соціо-культурний феномен сучасності
2. «Сила туризму»: як витрати туристів підтримують економіку
3. Значення туризму у процесі розвитку суспільства
4. Чинники та умови розвитку туризму
5. Туризм як форма організація вільного часу і сфера господарської діяльності
6. Туристична статистика. Мандрівники, відвідувачі, туристи
7. Мотивація подорожувань.
8. Визначення типу туриста як один з кроків роботи з ним

9. Розподіл видів туризму залежно від критеріїв
10. Класифікація видів туризму за метою подорожей
11. Сталий розвиток туризму
12. Систематизація видів турів та їх характеристика
13. Історія туризму на стадії започаткування
14. Історія туризму: від формування галузі до монополізації туріндустрії
15. Характеристика поняття «туристична система»
16. Сутність туристичної індустрії та характеристика її складових
17. Туроператори та турагенти як основні гравці туристичного бізнесу
18. Сутність та структура індустрії розваг
19. Тематичні парки: сутність та критерії оцінки
20. Туристичний продукт: сутність, складові, вимоги
21. Властивості туристичних послуг
22. Основні правила складання програми туру
23. Економіка вражень – вікно можливостей для професіоналів туризму
24. Світова туристична політика – організаційна рамка туризму
25. Формування міжнародних угод в сфері туризму
26. Міжнародні організації, що сприяють туризму
27. Роль та напрями діяльності UNWTO
28. Міжнародні туристичні організації
29. Сутність, задачі та форми організації національної туристичної політики
30. Національна туристична адміністрація в Україні
31. Роль DMO в розвитку туризму
32. Роль місцевих органів влади в розвитку туризму
33. Спрощення туристичних формальностей
34. Сертифікація та стандартизація в туризмі
35. Публічно-приватне партнерство в туризмі
36. Права та обов'язки туристів
37. Права та обов'язки професіоналів туризму
38. Вимоги до професіоналів сфери туризму
39. Форми інтеграції підприємств сфери туризму
40. Формування та роль ТНК в туризмі
41. Туристичний кластер
42. Сучасні тренди розвитку світового туризму

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль «Туроперейтинг»

РОЗДІЛ 1. ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ МАРШРУТІВ ТА ТУРІВ І ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ

Тема 1. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту

Характеристика асортименту послуг туристичної фірми. Вибір географії подорожей туристичним підприємством. Планування туристичних подорожей. Етапи формування та реалізації туристичного продукту туристичного підприємства.

Основні, додаткові та спеціалізовані туристичні послуги. Продуктовий асортимент туристичного підприємства та його доповнення. Природні та антропогенні умови та ресурси як складові туристичного продукту. Специфічні та неспецифічні туристичні товари як складові турпакету. Послідовність робіт по вибору постачальників послуг (контрагентів). Комбінація різних складових туристичного продукту при розробці програм обслуговування туристів для різних ринкових сегментів. Рекомендована структура туристичного продукту для кожного з видів туристичного ринку.

Перелік технологічної документації, що забезпечує процеси вибору маршрутів та формування турів.

Тема 2. Організація збуту туристичного продукту

Специфіка роботи туристичних організаторів. Види та форми агентської роботи. Обладнання та оформлення офісу туристичної компанії.

Організація роботи front-, back– та call-offices підприємств-турорганізаторів. Організація агентського бізнесу з продажу квитків на транспортні перевезення. Аквізиція туристів та основні методи продажу в туризмі.

Тема 3. Принципи формування програм перебування туристів

Програмне обслуговування в туризмі. Види програмних заходів, їх характеристика.

Програма перебування туристів: правила розроблення. Вимоги державних, міжнародних стандартів з організації турів.

Програма туристичного обслуговування. Технологічна документація та правила її оформлення. Принципи створення та умови виконання програм перебування туристів.

Тема 4. Система транспортного забезпечення туристів

Сутність транспортного забезпечення в туризмі. Види транспортних перевезень в туризмі. Правове забезпечення перевезень у міжнародному та внутрішньому сполученні. Класифікація транспортних засобів. Види транспортних подорожей і їх характеристика. Перевізні документи та особливості їх оформлення.

Тема 5. Туристичні перевезення авіатранспортом

Авіап перевезення в туризмі. Характеристика розвитку цивільної авіації в світі та Україні. Міжнародні організації, що регулюють авіап перевезення. Характеристика провідних світових та українських авіакомпаній. Організація туристичних перевезень авіатранспортом. Технологія обслуговування туристів на авіатранспорті. Чартерні перевезення в туризмі. Класи авіап перевезень. Система тарифів і пілг на авіатранспорті.

Тема 6. Туристичні перевезення залізничним транспортом

Залізничний транспорт в туризмі. Характеристика розвитку залізничного транспорту у світі та Україні. Організація туристичних перевезень залізничним транспортом. Технологія перевезення та обслуговування туристів на залізничному транспорті. Організація спеціальних туристичних поїздів.

Тема 7. Туристичні перевезення водним транспортом

Водний транспорт в туризмі. Особливості обслуговування водним транспортом. Круїзні території. Типи та класи суден. Види круїзів та їх характеристика. Організація туристичних перевезень водним транспортом. Організація перебування туристів на круїзному судні. Берегове обслуговування.

Тема 8. Туристичні перевезення автомобільним транспортом

Автомобільний транспорт в туризмі. Види автотранспортних перевезень. Організація перевезень на регулярних маршрутах. Організація туристичних перевезень автомобільним транспортом. Особливості організації спеціалізованого автотранспортного туру. Організація прокату автомобілів.

Тема 9. Туристичні формальності та умови їх дотримання.

Паспортно-візові формальності

Поняття та основні види туристичних формальностей. Міжнародна та національна нормативно-правова база дотримання туристичних формальностей. Вплив міжнародних інституцій та заходів міжнародної співпраці на спрощення туристичних формальностей.

Поняття та основні види паспортно-візових (поліцейських) формальностей. Паспорти та їх види. Класифікація віз та встановлення візового (безвізового) режиму. Шенгенська угода та шенгенська віза: правила оформлення документів туристів. Візовий центр. Візовий кодекс. Порядок акредитації туристичного підприємства в консульстві/посольстві іноземної держави в Україні. Правила та порядок оформлення української візи іноземним громадянам. Особливості оформлення віз в посольствах різних країн.

Тема 10. Митні формальності

Поняття митних формальностей. Органи, що забезпечують виконання митних формальностей. Митний контроль. Митний догляд. Митна декларація. Правила ввозу в Україну та вивозу з України особистих речей і придбаних товарів. Процедура митного догляду та правила оформлення митної декларації.

Тема 11. Валютні формальності

Валютні формальності. Правила перевезення валюти та інших цінностей через державний кордон України. Можливі проблеми туристів щодо виконання валютних формальностей. Правило «бордеро». Національна валюта країн подорожей.

Тема 12. Медико-санітарні формальності

Медико-санітарні формальності для туристів. Міжнародний сертифікат про вакцинацію. Сертифікати про переміщення тварин через кордон. Організація підготовки туристів до поїздки у регіони із незадовільним епідеміологічним станом.

Місцеві туристичні формальності та збори.

Тема 13. Страхування в туризмі

Сутність страхування в туризмі. Обов'язкові та добровільні види страхування в туризмі. Правила і порядок страхування туристів (медичне та від нещасного випадку). Форми компенсації туристам в разі настання страхових випадків. Порядок відшкодування страхових сум на медичне лікування.

Тема 14. Туристичні документи та правила їх оформлення

Основні види туристичних документів. Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення. Ваучер як форма договору на туристичне обслуговування, правила його оформлення. Інформаційні, облікові, розрахункові та звітні туристичні документи. Оформлення документів туристичної групи (на виїзд за кордон; туристичної групи, що подорожує в межах України; дитячої туристичної групи). Порядок та послідовність оформлення документів індивідуальних туристів. Перелік питань щодо поінформувати туристів при здійсненні подорожей за кордон.

Технологічна карта туристичної подорожі. Графіки завантаження підприємств-постачальників послуг. Путівка. Ваучер. Листи бронювання. Паспорти об'єктів показу. Портфель гіда. Опис маршруту. Графік руху та карта-схема маршруту. Тексти дорожньої інформації (для автобусних турів). Опис технологічних особливостей туру; бланки заявок; графіки руху транспорту; тощо).

Інформаційні лист до туристичної подорожі (пам'ятка туристу). Довідкові матеріали по маршруту.

Тема 15. Бронювання туристичного обслуговування

Сутність бронювання в туризмі. Процес бронювання послуг у сфері туризму. Поняття та терміни “бронювання”, “резервування”, “запит”, “замовлення”, deadline, stop-sale, over-booking та інші міжнародні терміни процесів бронювання та резервування.

Інформаційно-комп'ютерне забезпечення процесів бронювання. Платформи бронювання: GDS, ADS, BSP-платформи. Види систем бронювання та порядок бронювання в режимі on-line та off-line. SPO туроператора: правила бронювання послуг «зі знижкою». Процедура та порядок бронювання в режимі on-line. On-line туроперейтинг: пошук пакетного туру, підбір індивідуального туру / послуг.

Своєчасна та несвоєчасна ануляція туристичних послуг. Компенсація та штрафні санкції в разі несвоєчасної ануляції.

Тема 16. Організація туристичного обслуговування

Шкала потреб споживачів та формування психологічного портрету потенційних туристів. Форми та стилі обслуговування споживачів туристичного продукту. Формування комунікаційних навичок менеджера з туризму. Професійна етика та культура обслуговування споживачів туристичного продукту. Професійні стандарти працівників туристичного підприємства.

Процеси організації туристичного обслуговування. Обов'язки представника туристичного підприємства за кордоном та його повноваження. Фахівці туристичного супроводу: керівники туристичних груп, груповоди, трансфермени, отельні гіді, гест-рілейшинз, спортивні інструктори, туристичні гіді, провідники: функціональні обов'язки, представницькі функції. Стилi та культура обслуговування.

Тема 17. Претензійна робота в туризмі

Основні права та обов'язки туристів. Порядок відшкодування втрат в разі невиконання або неякісного виконання туристичного обслуговування. «Договірна» та «позадоговірна» шкода. Порядок компенсації втрат. Використання Франкфуртської таблиці для розрахунку суми відшкодування матеріальної шкоди заподіяної туристам з вини туроператора. Досвід інших країн щодо компенсації завданої шкоди з вини надавачів послуг.

Тема 18. Безпека туристичних подорожей

Нормативно-правові акти щодо забезпечення безпеки туристичних подорожей. «Фактори ризику» в туризмі та основні заходи щодо нівелювання їх наслідків.

Суб'єкти забезпечення безпеки туристичних подорожей та їх повноваження. Страхування ризиків у туризмі.

РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ТУРОПЕРЕЙТИНГУ ТА ТУРПРОЕКТУВАННЯ

Тема 19. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі

Поняття «туроперейтингу». Зовнішні та внутрішні фактори туроперейтингу. Оцінка впливу факторів. Структура ринку організованого туризму.

Класифікація та види туроператорів Види діяльності туроператорів. Профілі роботи туристичних організаторів.

Функції туроператорів. Схеми реалізації турпродукту туристичного оператора.

Схеми реалізації туристичного продукту на різних ринках. Взаємовідносини суб'єктів туристичного ринку. Методи збуту на різних видах туристичних ринків.

Власні бюро продажів туроператора, їх головні функції й завдання. Поняття та види ринкових каналів просування туристичного продукту. Схеми ринкових каналів просування туристичного продукту туроператора. Роздрібні й оптові туристичні компанії, їх місце в структурі збуту туроператора. Традиційні та нетрадиційні форми продажу туристичного продукту.

Види та форми інтеграції на ринку туристичних послуг.

Етапи формування та реалізації туристичного продукту компанії. Аквізиція туристів та засоби залучення клієнтів. Організація туристичного обслуговування різних типів споживачів.

Аквізитор: поняття, функції, завдання. Характеристика операційних процесів реалізації продукту через агентську збутову мережу. Рівні та ієрархічність каналів збуту: обов'язки по збуту продукту та обслуговуванню клієнтів. Агентський бізнес в туризмі. Агентські мережі.

Контрагентська мережа збуту та умови формування турагентських угод.

Тема 20. Проектування туристичного продукту

Нормативно-правове регламентування процесу проектування турів. Вербальна модель туристичної послуги. Вимоги до забезпечення безпеки туристичної послуги.

Обов'язкові та рекомендовані вимоги національних та міжнародних стандартів до якості туристичних послуг: відповідність призначенню, точність та своєчасність виконання, комплексність, етичність обслуговуючого персоналу, комфортність, естетичність, ергономічність.

Етапи проектування туристичного продукту. Проект програми обслуговування туристів та його структура. Проектування контролю якості туристичного продукту й обслуговування.

Тема 21. Позиціонування турів і туристичних операторів

Предметні дослідження у програмному туроперейтингу.

Концепції планування туристичних програм. Туристичні потреби та фактори, які впливають на процес їх формування. Стабільність місцевого туристичного ринку та спосіб життя населення. Способи організації досліджень програмного туроперейтингу.

Сегментування туристичного ринку. Відповідність базових, фінансових, ділових, інформаційних, організаційних та технологічних можливостей туроператора потребам різних сегментів туристичного ринку. Вимоги до туроператорів, працюючих з різними сегментами споживачів.

Визначення фокус-групи. Цільові характеристики обраного сегменту споживачів. Моделювання структури туристичного продукту для обраної фокус-групи.

Диференціація пропозицій туристичних операторів на видових ринках. Природні, організаційні та економічні підстави для диференціації турів.

Поняття та зміст діяльності з позиціонування турів і туроператорів. Цілі позиціонування. Популяризація конкурентних переваг туристичного продукту. Репутація туристичного оператора.

Підходи до техніки позиціонування програмних турів. Рівні позиціонування.

Тема 22. Діяльність туристичного оператора з організації турів

Вибір схеми роботи туроператора з організації турів. Організація турів, що передбачає роботу з субпідрядниками / постачальниками програмних послуг

(пряма організація). Організація турів за участю посередника (опосередкована організація).

Передумови для прямої організації турів. Переваги та можливі ризики прямої схеми організації турів.

Характеристика опосередкованої схеми організації зарубіжних турів. Поняття meet-компанії та принципи її діяльності. Переваги та можливі ризики організації роботи аутгоїнгового оператора з зарубіжними meet-компаніями. Лоббі великих meet-компаній та їх вплив на ініціативних туроператорів.

Тема 23. Ідентифікація постачальників туристичних послуг

Види постачальників туристичних послуг. Контрагенти та субпідрядники туроператора: компанії-перевізники, заклади розміщення, екскурсійні бюро, заклади дозвілля, страхові компанії, підприємства-посередники. Технологія ідентифікації транспортних перевізників, колективних та індивідуальних закладів розміщення туристів, meet-компаній.

Договірний план туру. Можливі схеми взаємної роботи туроператора з постачальниками туристичних послуг та їх документальне оформлення. Договір (контракт) про спільну роботу оператора з постачальниками послуг, його структура та реквізити.

Тема 24. Організація участі підприємств у виставкових заходах

Основні види заходів виставкової індустрії в туризмі. Вебінари та work-shop у туризмі. Рекламні тури (fam-trip). Участь у виставках. Оформлення стендів та формування їх зовнішнього стилю.

Послідовність пошуку, аналізу та освоєння туристичного потенціалу країн світу й потенційних партнерів за допомогою заходів виставкової індустрії. Проведення переговорів та заключення контракту. Обумовлення умов зовнішньоекономічних договорів/контрактів в туроперейтингу.

РОЗДІЛ 3. ПРИКЛАДНИЙ ТУРОПЕРЕЙТИНГ

Тема 25. Програмний туризм як основа сучасного туроперейтингу

Поняття програмного туризму. Принципи сучасного програмного обслуговування. Психологічна підготовка до сприйняття туристичних програм.

Врахування індивідуальних потреб туриста при створенні програмного продукту. Досвід міжнародного співробітництва у вирішенні проблем програмного обслуговування.

Схеми роботи туроператора з транспортними перевізниками / компаніями. Умови договору фрахту судна/авто. Права та обов'язки сторін за договором транспортного обслуговування. Розподіл фінансової відповідальності за оренду транспортного засобу між учасниками пулу туроператорів.

Тема 26. Формування асортименту послуг туристичного оператора

Систематизація турів багатoproфільних операторів: за географічними напрямками, категоріями пропонованих готелів, класами морських та річкових суден. Ширина та глибина асортименту пропозиції туристичного оператора.

Форми відображення асортименту програмних турів. Каталоги оператора, СПО туроператора, цінові додатки до каталогів, «тарифна сітка». Рекламна, інформативна та спонукальна функції туроператорських каталогів. Основні вимоги до складання каталогів туристичних пропозицій.

Генеральні, рекламні та службові каталоги туристичних операторів. Формат та основний зміст каталогів. Варіанти представлення цінових таблиць. Підбір ілюстративного матеріалу. Он-лайн каталог туроператора. Спеціальні пропозиції туроператорів (СПО).

Тема 27. Рецептний туроперейтинг

Поняття та зміст рецептного туроперейтингу. Туристичні ресурси рецептного туроперейтингу в Україні. Туристичні центри та DESTINATIONI рецептного туроперейтингу. Популярні види туризму рецептного українського туроперейтингу.

Диференціація пропозицій рецептних туроператорів. Формування взаємовідносин з продуцентами (підприємствами-виробниками) туристичних послуг. Умови співпраці рецептних туроператорів з продуцентами туристичних послуг.

Особливості формування каталогу пропозицій рецептного туроператора.

Особливості формування програм прийому та організації відпочинку іноземних туристів в Україні. Особливості організації та надання додаткових послуг рецептних туроператорів.

Бонусні програми національних туроператорів та взаємовідносини із зарубіжними та вітчизняними бізнес-партнерами.

Тема 28. Ініціативний туроперейтинг

Оцінка туристичного ринку країни-потенційного партнера. Етапи дослідження туристичного ринку окремої країни туристичного інтересу: загальна характеристика стану внутрішнього ринку країни, ступінь інтегрованості ринку, стан та рівень доступності туристсько-екскурсійних ресурсів, стан та рівень розвитку сфери гостинності, територіальна організація ринку пропозицій, аналіз запропонованого турпродукту, оцінка туристичного процесу, стан двосторонніх відносин та туристичні формальності, освоєність та оригінальність турпродукту.

Мета та критерії оцінювання туристичного ринку закордонної країни.

Туристичний пакет як найпопулярніша форма продажу турпродукту. Особливості формування каталогу пропозицій інклюзив та пекідж-турів, турів-каскадів. Розподіл робіт між службами та підрозділами туроператора в процесі обслуговування та надання туристичних послуг. Брендуння, просування та організація збуту продукту ініціативного туроператора.

Схеми роботи туроператора з іноземними meet-компаніями та закладами розміщення туристів. Види співробітництва туристичного оператора з іноземними партнерами: робота за разовими заявками, робота на умовах квотування, туристичний кредит. Види квот: безвідзивні та відзивні, разові та циклічні, суворо та вільно фіксовані. Організація та технологія використання туристичного кредиту. Права та обов'язки туроператора і meet-компанії за договором про взаємне співробітництво сторін. Відповідальність оператора у випадку відмови туристів від подорожі/послуг.

Тема 29. Консолідований туроперейтинг

Світовий ринок туроператорів-консолідаторів: стан та перспективи розвитку. Міжнародний туроперейтинг. Умови роботи та організації консолідаторського бізнесу. Формування розгалуженої (інтегрованої) структури збуту послуг туроператора-консолідатора.

Особливості формування технологічних етапів (стадій) туристичного обслуговування консолідаторів.

Формування догоровного плану туру. Безвідзивний та відзивний комітмент. Бронювання та блокування місць в закладах розміщення, засобах пересування, ін. Умови отримання блоків місць в підприємствах туріндустрії.

Договірне забезпечення та форми співпраці консолідаторів з туроператорами та турагентами.

Стратегія взаємодії туристичного оператора із закладами розміщення. Оренда готельних номерів/місць. Умови реалізації туристичним оператором номерів орендованого готелю. Придбання блоку місць на умовах комітменту та елотменту. Робота на умовах безвідзивного та пріоритетного бронювання. Робота на умовах підвищеної комісії. Разові замовлення на умовах стандартної комісії.

Тема 30. Організація туристичних подорожей туроператором

Організація співпраці між туроператорами. Робота міжнародного туроператора з організації пакетних пропозицій та індивідуальних турів.

Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туроператорами та представниками-рецепціоністами (транспортним підприємством, закладами розміщення та ін.). Типова форму (зміст) договору (угоди) про співробітництво. М'який та твердий блок. Права та обов'язки сторін, обмеження та права туроператора.

Процеси бронювання пакетних турів. Правила оформлення замовлень на комплексне туристичне обслуговування.

Види та форми розрахунків за туробслуговування. Оформлення повернення коштів за невикористане обслуговування.

Обов'язки представника туристичної компанії за кордоном та його повноваження. Експертна оцінка оптимального обслуговування туристів під час подорожі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ МАРШРУТІВ ТА ТУРІВ І ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ												

Тема 1. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту	8	2	2		2	2						
Тема 2. Організація збуту туристичного продукту	4	1	1			2						
Тема 3. Принципи формування програм перебування туристів	8	2	2		2	2						
Тема 4. Система транспортного забезпечення туристів	4	1	1			2						
Тема 5. Туристичні перевезення авіатранспортом	8	2	2		2	2						
Тема 6. Туристичні перевезення залізничним транспортном	6	1	1		2	2						
Тема 7. Туристичні перевезення водним транспортном	8	2	2		2	2						
Тема 8. Туристичні перевезення автомобільним транспортном	10	2	2		4	2						
Тема 9. Туристичні формальності та умови їх дотримання. Паспортно-візові формальності	10	2	2		4	2						
Тема 10. Митні формальності	5	1	1		1	2						
Тема 11. Валютні формальності	5	1	1		1	2						

Тема 12. Медико-санітарні формальності	4	1	1			2						
Тема 13. Страхування в туризмі	6	2	2			2						
Тема 14. Туристичні документи та правила їх оформлення	12	2	2		2	6						
Тема 15. Бронювання туристичного обслуговування	14	2	2		4	6						
Тема 16. Організація туристичного обслуговування	10	2	2			6						
Тема 17. Претензійна робота в туризмі	10	2	2			6						
Тема 18. Безпека туристичних подорожей	10	2	2			6						
Всього за розділом 1.	142	30	30		26	56						
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ТУРОПЕРЕЙТИНГУ ТА ТУРПРОЕКТУВАННЯ												
Тема 19. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі	16	4	4		4	4						
Тема 20. Проектування туристичного продукту	16	4	4		4	4						
Тема 21. Позиціонування турів і туристичних операторів	8	2	2			4						
Тема 22. Діяльність туристичного оператора з організації турів	8	2	2			4						
Тема 23. Ідентифікація постачальників туристичних послуг	8	2	2			4						
Тема 24. Організація	8	2	2			4						

участі підприємств у виставкових заходах												
РОЗДІЛ 3. ПРИКЛАДНИЙ ТУРОПЕРЕЙТИНГ												
Тема 25. Програмний туризм як основа сучасного туropolерейтингу	12	4	4			4						
Тема 26. Формування асортименту послуг туристичного оператора	8	2	2			4						
Тема 27. Рецептивний туropolерейтинг	8	2	2			4						
Тема 28. Ініціативний туropolерейтинг	8	2	2			4						
Тема 29. Консолідований туropolерейтинг	8	2	2			4						
Тема 30. Організація туристичних подорожей туropolератором	8	2	2			4						
	116	30	30		8	48						
Усього годин	258	60	60		34	104						

О – опитування; Д – диспут; Т – тестування; ВЗ – вирішення завдань; ВПЗ – вирішення практичних завдань; КПП – контрольна письмова робота; МК – модульний контроль.

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Характеристика асортименту послуг туристичної фірми.
2. Вибір географії подорожей туристичним підприємством.
3. Планування туристичних подорожей.
4. Етапи формування та реалізації туристичного продукту туристичного підприємства.
1. Програмне обслуговування в туризмі.
2. Види програмних заходів, їх характеристика.
3. Програма перебування туристів: правила розроблення.
4. Вимоги державних, міжнародних стандартів з організації турів.
1. Види транспортних перевезень в туризмі.
2. Види транспортних подорожей і їх характеристика.
3. Перевізні документи та особливості їх оформлення.
4. Організація туристичних перевезень авіатранспортом.
5. Технологія обслуговування туристів на авіатранспорті.
6. Чартерні перевезення в туризмі.
7. Організація туристичних перевезень залізничним транспортом.
8. Технологія перевезення та обслуговування туристів на залізничному транспорті.
9. Види круїзів та їх характеристика.
10. Організація круїзного відпочинку.
11. Організація туристичних перевезень автомобільним транспортом.
12. Особливості організації спеціалізованого автотранспортного туру.
13. Поняття та основні види туристичних формальностей.
14. Міжнародна та національна нормативно-правова база дотримання туристичних формальностей.
15. Паспорти та їх види.
16. Класифікація віз та встановлення візового (безвізового) режиму.
17. Правила та порядок оформлення української візи іноземним громадянам.
18. Поняття митних формальностей. Органи, що забезпечують виконання митних формальностей. Митний контроль. Митний догляд. Митна декларація.
19. Валютні формальності: Правила перевезення валюти та інших цінностей через державний кордон України.
20. Медико-санітарні формальності для туристів. Міжнародний сертифікат про вакцинацію.
21. Місцеві туристичні формальності та збори.
22. Страхування в туризмі: обов'язкові та добровільні види страхування в туризмі; правила і порядок страхування туристів.
23. Основні види туристичних документів.
24. Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення.
25. Ваучер як форма договору на туристичне обслуговування, правила його оформлення.
26. Інформаційний лист до туристичної подорожі (пам'ятка туристу).

27. Процес бронювання послуг у сфері туризму.
28. Інформаційно-комп'ютерне забезпечення процесів бронювання. Платформи бронювання: GDS, ADS, BSP-платформи.
29. Види систем бронювання та порядок бронювання в режимі on-line та off-line.
30. On-line туropolерейтинг: пошук пакетного туру, підбір індивідуального туру / послуг.
31. Шкала потреб споживачів та формування психологічного портрету потенційних туристів.
32. Форми та стилі обслуговування споживачів туристичного продукту.
33. Формування комунікаційних навичок менеджера з туризму.
34. Професійна етика та культура обслуговування споживачів туристичного продукту. Професійні стандарти працівників туристичного підприємства.
35. Процеси організації туристичного обслуговування.
36. Фахівці туристичного супроводу: тур-екскорт, туристичні гіді, провідники: функціональні обов'язки, представницькі функції.
37. Основні права та обов'язки туристів.
28. Порядок відшкодування втрат в разі невиконання або неякісного виконання туристичного обслуговування.
29. Нормативно-правові акти щодо забезпечення безпеки туристичних подорожей.
30. «Фактори ризику» в туризмі та основні заходи щодо нівелювання їх наслідків.
31. Суб'єкти забезпечення безпеки туристичних подорожей та їх повноваження. Страхування ризиків у туризмі.
33. Структура ринку організованого туризму.
34. Класифікація та види туropolераторів.
35. Види діяльності туropolераторів. Профілі роботи туристичних організаторів.
36. Функції туropolераторів. Схеми реалізації турпродукту туристичного оператора.
37. Схеми реалізації туристичного продукту на різних ринках.
38. Методи збуту на різних видах туристичних ринків.
39. Власні бюро продажів туropolератора, їх головні функції й завдання.
- 40. Організація збуту туристичного продукту**
 41. Види та форми турагентської діяльності.
 42. Аквізиція туристів та основні методи продажу в туризмі.
 43. Види та форми інтеграції на ринку туристичних послуг.
 44. Концепції планування туристичних програм.
 45. Туристичні потреби та фактори, які впливають на процес їх формування.
 46. Сегментування туристичного ринку.
 47. Диференціація пропозицій туристичних операторів на видових ринках.
 48. Вибір схеми роботи туropolератора з організації турів.
 49. Поняття meet-компанії та принципи її діяльності.
 50. Види постачальників туристичних послуг. Контрагенти та субпідрядники туropolератора.
 51. Систематизація турів багатoproфільних операторів.
 52. Форми відображення асортименту програмних турів.
 53. Каталоги оператора, СПО туropolератора, цінові додатки до каталогів, «тарифна сітка».

54. Рецептивний туроперейтинг. Диференціація пропозицій рецептивних туроператорів.
55. Особливості формування програм прийому та організації відпочинку іноземних туристів в Україні.
56. Ініціативний туроперейтинг. Оцінка туристичного ринку країни-потенційного партнера.
57. Схеми роботи туроператора з іноземними meet-компаніями та закладами розміщення туристів.
58. Консолідований туроперейтинг. Умови роботи та організації консолідаторського бізнесу.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ МАРШРУТІВ ТА ТУРІВ І ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ		
1	Розроблення програми туристичної подорожі та технологічної документації по туру	2
2	Організація збуту туристичного продукту: вибір каналів, форм та методів збуту турпродукту	1
3	Формування програм перебування туристів та калькулювання їх вартості	2
4	Вибір системи транспортного забезпечення туристів по туру	1
5	Пошук варіантів транспортування туристів за обраним маршрутом	2
6	Розроблення програми подорожей туристичним потягом	1
7	Розроблення програми круїзу та програми берегового обслуговування	2
8	Розроблення паспорту автотранспортного маршруту подорожей	2
9	Формування пакету документів для акредитації туроператора в посольствах/консульствах закордонних держав. Візові формальності країн світу	2
10	Формування пам'ятки туриста (митні, валютні та медико-санітарні формальності) для подорожей закордон	3
11	Оформлення страхових полісів туристів, страхування автотранспорту, багажу, медичного страхування, страхування від невіїзду та інших видів	2
12	Оформлення пакету документів туристів для виїзду за кордон: індивідуальні та групові подорожі	2
13	Оформлення листів бронювання, листів замовлень туристичних послуг, бронювання пакетних турів	2
14	Документальне забезпечення організації туристичного обслуговування	2
15	Порядок розгляду скарг, рекламаций та претензій туристів: практика туристичного бізнесу. Франкфуртська таблиця	2
16	Правила забезпечення безпеки туристичних подорожей	2
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ТУРОПЕРЕЙТИНГУ ТА ТУРПРОЕКТУВАННЯ		
17	Формування каталогу пропозицій туроператора на літній/зимовий сезони	4
18	Проектування нового туристичного продукту туроператора	4
19	Позиціонування турів і туристичних операторів	2
20	Сформувати пакет довогорів туроператора з контагентами, турагентами, туристами	2
21	Ідентифікація постачальників туристичних послуг: вибір ділових партнерів туроператора, критерії, форми й умови співпраці	2

22	Спроекувати програму ділової участі туристичного підприємства у виставково-ярмаркових заходах	2
РОЗДІЛ 3. ПРИКЛАДНИЙ ТУРОПЕРЕЙТИНГ		
23	Спроекувати програму туристичної подорожі каскадного типу та визначити графік турів на сезон/рік	4
24	Спроекувати каталог пропозицій туроператора на сезон/рік	2
25	Особливості проектування продукту рецептивного туроперейтингу	2
26	Особливості формування продукту ініціативного туроперейтингу	2
27	Особливості формування продукту консолідованого туроперейтингу	2
28	Особливості організації пакетних турів туроператором	2
	Всього	60

7. Методи навчання

Для засвоєння матеріалу передбачено такі види занять: лекції з елементами діалогу, практичні(семінарські), індивідуальна робота, групова робота. Для закріплення матеріалу передбачається робота студентів над індивідуальними завданнями, самостійна робота студентів з навчальною та спеціальною літературою, підготовка доповідей та рефератів.

8. Форми контролю

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Організація туризму» є лекції, практичні заняття, консультації, самостійна індивідуальна робота студентів. Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання модульних контрольних робіт, виконання курсової роботи та іспит за період вивчення дисципліни. Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. При вивченні навчальної дисципліни «Організація туризму» використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий та відстрочений.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням предмету з метою визначення рівня підготовки студентів з відповідних дисциплін, які формують базу для його опанування. Вхідний контроль проводиться на першому занятті по питаннях, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати вхідного контролю враховують при коригуванні завдань для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для

планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за змістовими модулями. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі комп'ютерного тестування. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Рубіжний модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Рубіжний модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Семестровий контроль з дисципліни «Організація туризму» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з «Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України». У НУБіП України використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки. Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів. Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни «Організація туризму» й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Іспит – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного модульного контролю та підсумкової атестації). За рівнем виділяють такі види контролю: самоконтроль, кафедральний, факультетський, ректорський та міністерський. Самоконтроль при вивченні дисципліни «Організація туризму» призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу. З цією метою у робочій програмі навчальної дисципліни передбачаються питання для самоконтролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

10. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Організація туризму».
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів.
4. Перелік запитань для тестової перевірки знань (контрольної роботи).

11. Рекомендована література СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Законодавчі, нормативні документи:

1. Візовий Кодекс ЄС: за станом на 5 квітня 2011 р. [Електронний ресурс] – URL: <http://eu.prostir.ua/library/240218.html>. – Назва з екрана.
2. Господарський Кодекс України: за станом на 17.06.2014р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) [Електронний ресурс]. – Офіц. вид. – К.: 2003, ВВР, 2014, № 34. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
3. Договор между Королевством Нидерландов, Королевством Бельгии, Федеративной Республикой Германия, Французской Республикой и Великим Герцогством Люксембург о поэтапной отмене контроля на общих границах (Шенгенское соглашение) (Шенген, 14 июня 1985 года) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> – Назва з екрана.
4. ДСТУ 4527:2006 „Послуги туристичні. Засоби розміщення туристів. Терміни та визначення” [Електронний ресурс]. – URL: <http://document.ua/poslugi-turistichni.-zasobi-rozmishennja.-termini-ta-viznach-std2779.html>
5. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності / Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 97, ст. 3319).
6. Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності [Електронний ресурс] / Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 420. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
7. Митний кодекс України / (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
8. Податковий кодекс України: за станом на 02.09.2014р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

9. Порядок організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом: Наказ Міністерства інфраструктури України 15.07.2013 № 480 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1282-13>.
10. Про захист прав споживачів: Закон України (за станом на 1.12.2005 р), ВВР, 2014, N 44, ст.2040 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Про туризм: Закон України (в редакції Закону N 1282-IV ([1282-15](#)) від 19.11.2003) / ВВР, 2004, N 13, ст.180 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України (за станом на 02.09.2014), ВВР, 2014, N 44, ст.2040 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
13. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів / Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2008 р. N 1088-р. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України (за станом на 19.06.2014 р.)/ Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 19-20, ст. 179 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
15. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України (за станом на 05.11.2013 р.)/ Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 18, ст.101 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>.
16. Про страхування: Закон України (за станом на 04.07.2014 р.)/ Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 18, ст. 78 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85>.
17. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України (за станом на 16.10.2012 р.) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 1, ст. 1 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.
18. Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України: Постанова КМУ від 27 січня 1995 р. № 57 (за станом на 16.10.2014 р.) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
19. ДСТУ EN 15565:2016 Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів (EN 15565:2008, IDT);
20. ДСТУ EN 13809:2018 Послуги туристичні. Туристичні агенції та туристичні оператори. Терміни та визначення (EN 13809:2003, IDT)
21. Угода між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз / [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b15
22. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз / [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_850

Основна література:

1. Бабарицька В.К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навч. посібник. / В.К. Бабарицька, О.Ю. Малиновська. – К.: Альтпрес, 2004 – 288с.
2. Туроперейтинг: навч. посібник /за ред. д.е.н., проф. В.Я. Брича. – К.: Кондор - Видавництво, 2014. – 276 с.
3. Ведмідь Н.І., Михайліченко Г.І. Курортний туроперейтинг: опорний конспект лекцій. – К.: КНТЕУ, 2016. – 202 с.
4. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: геопросторові аспекти. – 3-є вид., перероб. та доп.: навч.посібник. – К.: Альтерпрес, 2005. – 436 с.
6. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
7. Михайліченко Г.І. Туроперейтинг: підручник. – КНТЕУ, 2018 рік. – 342 с.
8. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: навч. посібник / Г.І. Михайліченко, А.Ю. Єременко – К.: КНТЕУ, 2011. – 392 с.
9. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: опорний конспект лекцій / Г.І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2017. – 192 с.
10. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоloodна та ін.; за заг. редакцією І.М. Писаревського. – Х: ХНАМГ, 2008. – 541с.
11. Писаревський І.М. Планування та організація туристських маршрутів: підручник / І.М.Писаревський, М.В. Тонкошкур. – Х: ХНАМГ, 2011. – 304 с.
12. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник.- К.: Грамота, 2006.- 263 с.
13. Холлоуей Дж. К. Туристический бизнес: пер. с 7-го англ.изд. / Дж.К. Холлоуей, Н.Тейлор. – К.: Знання, 2007. – 798 с.

Додаткові джерела:

14. Михайліченко Г.І. Інноваційний розвиток туризму: монографія. – КНТЕУ, 2013р.– 608с.
15. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / Т.І. Ткаченко, М.Г. Бойко, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Н.І. Ведмідь [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 595 с.
16. Туристські дестинації (теорія управління, бренд): монографія / Т.І. Ткаченко, С.В. Мельниченко, М.Г. Бойко, Г.І. Михайліченко, Н.І. Ведмідь [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 347 с.
17. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку: монографія / За заг. ред. В.В. Александрова, - Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 268 с.
18. Туристичний імідж регіону: монографія / за заг. редакцією А.Ю. Парфіненко. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. – 312 с.

Інтернет-джерела

19. www.world-tourism.org – офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації.
20. www.tourism.gov.ua / www.dtau.gov.ua - сайт про туристичну політику України.
21. www.tourlib.net – туристична бібліотека статей, публікацій, методичних розробок, електронних видань, тощо.

22. www.ukrstat.gov.ua/ukr/themes/21/metod_372.pdf - методологічні положення зі статистики туризму - Ukrstat ...
23. <http://www.ukraine.online.com.ua> – сайт про потенціал та ресурси національного туризму
24. <http://www.tour.com.ua> – інформаційний сайт про туристичні дестинації України.
25. <http://sfs.gov.ua/mk/> - офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
26. <http://www.tau.org.ua/> - офіційний сайт Туристичної асоціації України.
27. <http://www.altu.com.ua/> - офіційний сайт Асоціації лідерів турбізнесу України.